

Úterní dopoledne pro ukrajinské maminky s dětmi

Michaela Hašková

I Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové se snaží reagovat na současnou situaci a zajistit uprchlíkům z Ukrajiny, kam 24. 2. vtrhla ruská vojska, alespoň zdání normálního života. Rozhodli jsme se pro opakující se událost, kterou jsme nazvali Dopoledne pro rodiny s dětmi, přijít proto mohou všichni. Impulsem k nápadu na takovou akci byla však především podpora ukrajinských maminek s dětmi, které prchly mnohdy do neznáma, avšak do bezpečí. Těžko se do jejich situace můžeme vžít, jejich muži válčí v těžkých bojích proti ruským agresorům, musí se vyrovnat s cizím prostředím, podobným, avšak nemateřským jazykem. Nevědí, na jak dlouho přijeli, co je čeká.

V čem může podat pomocnou ruku knihovna? Třeba tím, že se na chvíli stane bezpečným přístavem na jejich cestě. Přemýšleli jsme, co vše z našich služeb lze v knihovně těmto těžce zkoušeným lidem nabídnout. Jsou to prostory, klidné prostředí, útulná zákoutí, kde je přístup na internet z pevných počítačů či prostřednictvím wifi sítě. Zapomínanou službou knihoven je asistence při vyhledávání informací: informační pracovníci rádi poskytnou podporu při orientaci na stránkách úřadů, poradí, kam zajít pro pomoc. Knihovna vlastní značné množství dokumentů – tištěných i online zdrojů – v cizích jazycích, najdou se zde i knihy v ukrajinštině, slovníky a široká nabídka v angličtině a ruštině. Knihovnice, nebojme se to přiznat, že se jedná především o ženy, jsou zvyklé pracovat s lidmi, bývají to empatické duše toužící pomoci. Čím se můžeme v naší knihovně pochlubit nad rámec očekávaného a čeho si nyní vážíme ještě více než dříve, je volyňská Češka, která žije v Česku od své rané dospělosti, ale narodila se na území dnešní Ukrajiny, její předci odešli za úrodnou půdou z Rakousko-Uherska do Volyňské oblasti, jež v té době patřila carskému Rusku. Takže máme tlumočnicki a ukrajinské maminky se opravdu nemusejí obávat, že by nám nerozuměly. Mnozí z nás navíc oprášili ruštinu, vzpomněli si na azbuku, prošli si rozdíly mezi ní a ukrajinskou cyrilicí, naučili se základní fráze v ukrajinštině, připravili jsme se i na angličtinu, případně možnost, že každý bude mluvit svým jazykem, a i tak se můžeme domluvit.

První setkání jsme naplánovali na 22. 3. Co bylo třeba do té doby udělat? Shromáždit hračky, hry, skládačky, výtvarné potřeby; některé jsme našli po našich dětech, mnohé kolegyně přikoupily nové sady, aby bylo z čeho vybírat. Dále jsme vytipovali a připravili knihy z fondu v ukrajinštině, jazykové publikace, slovníky... Následně jsme vybrali, stáhli a vytiskli materiály využitelné pro ukrajinské děti z předem sledovaných stránek, například krátké pohádky, pexesa, spojovačky, rébusy, doplňovačky či omalovánky. Vedoucí odboru služeb zajistila pracovnice, které budou moci na chvíli přerušit svou práci a věnovat se návštěvníkům akce. Následovala příprava učeben v 5. NP – jejich propojení, přenesení jednoho dětského koutku, vytvoření místa na přebalování miminek, přesuny stolů a sedacích vaků. Do učebny kolegyně z OIT také přemístili jeden pevný počítač, ke kterému připojili klávesnici v azbuce. Nezapomněli jsme ani na občerstvení: využili jsme toho, že právě probíhala sbírka do Potravinové banky Hradec Králové, se kterou jsme začali spolupracovat. Zaměstnanci přinesli vše potřebné: kávu, čaj, džusy, sušenky, přesnídávky, ale i pleny, kapesníky a hygienické ubrousky, to vše se hodilo. Aby se cítili přichozí ještě domáctěji, šikovně kolegyně napekly dobroty. Nemohli jsme zapomenout ani na propagaci opakované události, kolega vytvořil letáky, kolegyně z oddělení PR je spolu s dobrovolníky roznesli na vytipovaná místa, vše bylo sdíleno i na sociálních sítích.

A pak už nastal den D, uvařila se káva, naaranžovalo se občerstvení a nezbývalo než čekat. Podle našich předpokladů tatínci nedorazili. Jen maminky a jen ty z Ukrajiny. Spoléhali jsme na naši tlumočnicki, ale ukázalo se, že se to dá zvládnout i bez ní. Děti se chopily připravených hraček – házely míčkem na piráta, skládaly puzzle, trefovaly kuželky, malovaly. Předškolák se ihned pustil do vybarvování ukrajinské vlajky, s barvami té české jsme museli pomoci. Cílem akce je mimo jiné umožnit seznámení maminek, což se také zdařilo. Třeba v budoucnu dorazí i české maminky, případně nějaký tátovej na rodičovské dovolené a stanou se tak pomyslnými průvodci nově přichozích. Velice nás těší, že některé děti se k nám rády vracejí, už vědí, kde najdou to své autíčko, hru, doplňovačku, puzzle či citrónovou šťávu. Jejich maminka nám sdělila, že si do Česka přilíhla hraček vzít nemohli, mysleli si, že jedou jen na chvíli a brzy se vrátí. Přáli bychom jim to z celého srdce, ale asi je ještě lepší nějakou dobu setrvat v bezpečí.

Věříme, že návštěvnost akce bude stoupat, jen co se přichozí trochu rozkoukají a zařídí vše nezbytné. Vždyť potřebují alespoň na chvíli zapomenout na situaci ve zkoušené rodné zemi, změnit prostředí, posedět, vypít čaj či kávu, sdílet svou zkušenost, poslechnout příběhy jiných. Všechny maminky, které k nám doposud zavítaly, byly drobné, ale vnitřně silné ženy,

které současnou situaci statečně zvládají. Naší povinností je jim pomoci, podpořit je, chvíli s nimi pobýt. Pokud zůstanou, stanou se jistě cenným obohacením naší společnosti.

Kontakt na autorku: michaela.haskova@svkhk.cz

© 2000-2010 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz · knihovna@svkhk.cz